

[Alfred Hansen]

Naturligvis er folkeskolen et spejl af samfundet, derom er der ingen tvivl, og det ville være utopisk at forestille sig, da vi alle ved, at der er problemer uden for skolens porte, at man kan have en skole fri for problemer. Men jeg vil også gerne sige til fremskridtspartiet og andre, som føler sig tiltalt af den linje, hr. Halvgaard lægger op til, at man kan ikke ved lov fjerne eventuel respektløshed. Man kan ikke ved lov indføre disciplin, og man kan heller ikke ved lov vedtage, at fra den 1. februar 1980 skal der på alle skoler være et godt arbejdsklima. Hvis det var så simpelt, så tror jeg hurtigt, vi kunne afslutte denne debat.

Jeg mener, det er synd for børnene, hvis skolen ikke kan give dem tryghed. Dette er vi nok også enige om. Men hvordan skaber vi tryghed? Jeg mener, man har misforstået hele undervisningens indhold og grundlag, hvis man vil overlade i større udstrækning til børnene selv at finde ud af, hvad der gavner dem bedst. Jeg mener, det er værdifuldt, at der er en dialog mellem lærere og elever om, hvorfor man nu skal lære de forskellige ting, men jeg ville være ulykkelig som barn i 1. klasse, hvis læreren sagde til mig: Alfred, hvad har du lyst til at lave i dag? Du må selv bestemme. Jeg ved ikke, i hvor grad det finder sted, men der er nok lærere, der har forsøgt at eksperimentere med den fremgangsmåde.

Jeg tror, man helt har misforstået situationen, hvis man på denne måde vil give børnene ansvar ved at lægge så store opgaver og byrder over på dem. Ja, selv vi som voksne vil undertiden, hvis vi ikke bliver holdt under opsyn, afstå fra at løse de opgaver, som vi måske har fået pålagt.

Jeg mener, læreren i den danske folkeskole er på en uriaspost. Han skal leve op til både at undervise og være underholder. Meget ofte skal han fungere som et one man show. Det er svært at konkurrere med de elektroniske midler, med det, som fjernsynet kan leve op til. Det kan være svært at være lærer i 1980 i den danske folkeskole, på den måde at det er vanskeligt at tiltrække sig opmærksomheden. Det kan være vanskeligt at skabe interesse for det, som man nu er forpligtet til at undervise i. Ud over at undervise og underholde skal læreren også løse sociale opgaver i langt større udstrækning, end han tidligere skulle, og så kommer man end-

da og bebrejder ham, at han ikke løser dem godt nok.

Hvad er det for et materiale – om jeg må bruge det meget kolde udtryk – som læreren har at arbejde med? Ja, det er elever, det er børn, som i hvert fald fra første klasses trin møder positivt til arbejdet. De har forventning om, at nu skal der ske noget, nu skal de lære noget, og de er videbegærlige. Men meget hurtigt viser det sig, at der er stor spredning i børnenes anlæg, i deres evner, i deres interesser og i deres adfærdsmønstre. Derudover er der store skoler, som forhindrer lærerne i at skabe et tværfagligt samarbejde med kollegerne. Læreren har høje klassekvotienter at slås med, og han har ikke fået de bevillinger, som skulle til for at blive videreuddannet, for at holde sig à jour med, hvad der nu er kommet frem på den pædagogiske arena.

Jeg mener, det er værdifuldt, at vi i vores folkeskole stiller krav. Jeg mener, at man må kræve en arbejdsindsats. Ligesom vi kræver det af de voksne, må vi også kræve det af børnene. Men det er ikke nok at udstede ordrer og befalinger, man må naturligvis også kontrollere, at de stillede opgaver bliver løst. Det ville være lykken, om alle børn måtte erfare den glæde, som det er at konstatere, at man har kunnet præstere et stykke arbejde, og at man er blevet honoreret derfor. Det må for min skyld gerne være i form af en karakter eller en skriftlig kommentar til den opgave, man har løst. Jeg tror, man kun derigennem kan give børnene selvtillid, som absolut vil komme dem selv til gode. Jeg vil med hensyn til niveaudeling, prøver osv. komme ind på det i den debat, vi skal have senere om de tre lovforslag, der er til behandling i dag.

Jeg skal slutte med at kommentere dagsordenen fra hr. Halvgaard, som jeg må tage afstand fra. Jeg skal gerne begrunde det. Hr. Halvgaard siger i sin dagsorden bl. a., at folkeskolen er blevet undergravet – uden nærmere definition af, hvilken undergravelse der har fundet sted. Der siges endvidere, at arbejdsklimaet skal strammes op. Jeg tror, det vil blive svært for ministeren at effektuere en vedtagelse af denne dagsorden. Hvordan skal man stramme arbejdsklimaet op? Hvordan skal man bruge passende disciplinarmidler? Jeg tør i grunden trygt overlade til den danske folkeskolelærer at tage de disciplinære